

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

TÜKETİCİ KREDİSİ SÖZLEŞMELERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tüketici kredisi sözleşmelerine ilişkin uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, faiz veya benzeri bir menfaat karşılığında, ödemenin üç aydan daha uzun süre ertelenmesini veya benzer şekilde taksitle ödeme imkanını sağlayan kredi kartı sözleşmeleri de dahil olmak üzere her türlü tüketici kredisi sözleşmesini kapsar.

(2) Tüketici kredisi olarak kabul edilen kredi kartı veya kredili mevduat hesabı sözleşmeleri açısından 5, 7, 10, 12, 24 ve 25 inci maddeler, kredi kartı veya kredili mevduat hesabına ilişkin kurulan ilk sözleşmeye uygulanır.

(3) Tüketici kredisi olarak kabul edilen kredi kartı sözleşmelerine ve kredili mevduat hesabı sözleşmelerine 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu maddeler uygulanmaz.

(4) Taksitli nakit avans kredilerine yalnızca 15, 16, 17 ve 20 nci maddeler ile 18 inci maddenin üçüncü fıkrası, 23 üncü maddenin birinci fıkrası, 29 uncu maddenin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümleri uygulanır.

(5) Bu Yönetmelik hükümleri, aşağıda sayılan sözleşmeler hakkında uygulanmaz:

a) Konut finansmanı sözleşmeleri.

b) Kredinin otuz gün içerisinde geri ödenmesini gerektiren kredili mevduat hesabı sözleşmeleri ile çek, teminat mektubu gibi gayrinakdi kredi sözleşmeleri.

(6) Bu Yönetmelik hükümleri katılım bankaları yönünden kar payı dikkate alınarak uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 31 ve 84 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Akdi faiz oranı: Tüketici kredisi sözleşmesinde yer alan ve ödeme planı oluşturulmasına esas teşkil eden ve varsa tüketici tarafından ödenen peşin faiz tutarı da dikkate alınarak hesaplanan faiz oranını,

b) Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmesi: Sözleşmenin kurulduğu tarihte, kredi ilişkisinin sona erme tarihinin taraflarca sözleşmede açıkça kararlaştırıldığı tüketici kredisi sözleşmelerini,

c) Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesi: Sözleşmenin kurulduğu tarihte, kredi ilişkisinin sona erme tarihinin taraflarca sözleşmede kararlaştırılmadığı tüketici kredisi sözleşmelerini,

ç) Efektif yıllık faiz oranı: Kredinin toplam maliyetinin yıllık yüzde değeri olarak hesaplanması sonucu ortaya çıkan yıllık maliyet oranını,

d) Erken ödeme: Tüketicinin, kredi verene borçlandığı tutarın tamamını veya bir taksit tutarından az olmamak üzere herhangi bir tutarı vadesinden önce ödemesini,

e) Gecikme faiz oranı: Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde akdi faiz oranının yüzde otuz fazlasını geçmemek üzere belirlenen oranı, belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde ise ilgili mevzuat gereği belirlenen oranı,

f) Kalıcı veri saklayıcısı: Tüketicinin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkan veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,

g) Kanun: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu,

ğ) Kredi aracı: Ticari veya mesleki amaçlarla tüketicilere kredi sözleşmesi sunan veya teklif eden, kredi sözleşmeleri için hazırlık çalışmaları yaparak tüketicilere yardım eden ya da kredi veren adına tüketicilerle kredi sözleşmesi kuran gerçek ya da tüzel kişiyi,

h) Kredi veren: İlgili mevzuat gereği tüketicilere kredi vermeye yetkili olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ı) Kredili mevduat hesabı sözleşmesi: Kredi verenin önceden tüketicisiyle açıkça kararlaştırarak belirli bir limit dahilinde tüketicinin mevduat hesabında var olan aktiften fazlasını kullanmasına izin verdiği sözleşmeyi,

i) Kredinin toplam maliyeti: Noter masrafları hariç olmak üzere, tüketicinin ödemesi gereken akdi faiz, vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler ile varsa değişik isimler altında alınan her türlü ücretin de dahil olduğu toplam tutarı,

j) Limit aşımı: Tüketici için tanımlanmış kredili mevduat hesabı limitinin aşılması hali veya tüketicinin mevduat hesabındaki mevcut bakiyenin üzerinde para temin ettiği ve tüketici tarafından zımnen kabul edilen hali,

k) Ödeme planı: Tüketici kredisi sözleşmesinde tüketicinin yapacak olduğu ödemede esas alınacak taksit, tutar ve vadeleriyle birlikte anapara, faiz, vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler ve varsa ücretlerin ayrı ayrı belirtildiği tabloyu,

l) Taksit: Ödeme planında her bir vade için hesaplanan anapara, faiz, vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler toplamından oluşan her bir ödeme tutarını,

m) Taksit vadesi: Ödeme planında belirtilmiş olan taksitlerin ödeneceği tarihi,

n) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,

o) Tüketici kredisi sözleşmesi: Kredi verenin tüketiciye faiz, ücret veya benzeri bir menfaat karşılığında ödemenin ertelenmesi, ödünç veya benzeri finansman şekilleri aracılığıyla kredi verdiği veya kredi vermeyi taahhüt ettiği sözleşmeyi,

ö) Ücret: Faiz, vergi, fon ve benzeri yasal giderler dışında kalan ücret, komisyon, masraf ve benzeri adlar altında tüketiciden talep edilen her türlü parasal tutarı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Öncesi Bilgilendirme Yükümlülüğü

Sözleşme öncesi bilgilendirmenin şekli

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan sözleşme öncesi bilgi formlarının; en az on iki punto büyüklüğünde, anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir bir şekilde düzenlenmesi ve bir örneğinin kâğıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketiciye verilmesi zorunludur.

Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmesinde ön bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Kredi verenin ve varsa kredi aracısının, belirli süreli tüketici kredisi sözleşmesinin kurulmasından makul bir süre önce, sözleşme şartları hakkında aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tüketiciyi bilgilendirmesi zorunludur:

a) Kredinin türü.

b) Kredi verenin ve varsa kredi aracısının unvanı, MERSİS numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa diğer iletişim bilgileri.

c) Kredi sözleşmesinin süresi.

ç) Kredinin toplam tutarı ve varsa tüketiciden talep edilecek ücretler.

d) Bağlı kredi sözleşmesinde sözleşme konusu mal ve hizmet ile satıcı veya sağlayıcıya ilişkin bilgiler.

e) Aylık ve yıllık akdi faiz oranı ve bu oranın uygulanmasına ilişkin şartlar.

f) Efektif yıllık faiz oranının hesaplanması amacıyla kullanılan bütün bileşenleri belirten temsili bir örnek kullanılarak gösterilen efektif yıllık faiz oranı ve tüketici tarafından ödenecek toplam tutar.

g) Tüketicinin talep ettiği kredi tutarı ve süresi esas alınarak kredi verenin uygulamakta olduğu akdi faiz oranına göre hazırlanacak ve formun eki olarak da verilebilecek örnek ödeme planı.

ğ) Kredi sözleşmesine ilişkin bir hesap açılması ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması durumunda, bu hesaba ilişkin herhangi bir isim altında ücret veya masraf talep edilmeyeceğine ve bu hesabın, tüketicinin aksine yazılı talebi olmaması hâlinde kredinin ödenmesi ile kapanacağına ilişkin bilgi.

h) Gerektiğinde noter masraflarının tüketici tarafından ödeneceğine ilişkin bilgi.

ı) Gecikme faiz oranı.

i) Tüketicinin, ödemelerini ödeme tarihinde yapmamasının ve temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları.

j) Tüketicinin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile açık talebi olmaksızın krediyle ilgili sigorta yaptırılmayacağına ilişkin bilgi ve sigortaya ilişkin hizmetlerin kredi veren dışında bir sağlayıcıdan da alınabileceğine ilişkin açık bir ifade.

k) Varsa istenecek teminatlar ve bu teminatların tüketicinin edimlerine karşılık olarak alınan şahsi teminatlardan olması halinde her ne isim altında olursa olsun adı kefalet sayılacağına ve tüketicinin alacaklarına ilişkin karşı tarafça verilen şahsi teminatların diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça müteselsil kefalet sayılacağına ilişkin bilgi.

l) Cayma hakkının kullanılma şartları, süresi ve usulüne ilişkin bilgi ile bu hakkın kullanılması durumunda anapara ile bu paranın faizini ödeme yükümlülüğü ve hesaplanma şekline dair bilgiler de dâhil olmak üzere cayma hakkının kullanılmasına ilişkin diğer şartlar.

m) Tüketicinin erken ödemede bulunma hakkı ve ödenen tutara göre kredi verenin indirim yapma yükümlülüğüne ilişkin bilgi.

n) Kredi talebinin olumsuz sonuçlanması halinde tüketicinin derhal ve ücretsiz olarak bilgilendirileceğine ilişkin bilgi.

o) Sözleşme öncesi verilen bilgilerin kredi veren için bağlayıcı olacağı süreye ilişkin bilgi.

(2) Tüketicinin temerrüde düşmüş olması nedeniyle, ödemenin ertelenmesi veya borcun yeniden yapılandırılmasına ilişkin sözleşme kurulması durumunda sözleşme öncesi bilgi formunda, birinci fıkrada yer verilen bilgilere ilave olarak kredi sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin usul ve şartlara ilişkin bilgi de verilir. Kredi veren, bu tür sözleşmelere ilişkin sözleşme öncesi bilgi formunda birinci fıkranın (d), (ğ), (h), (j), (k) ve (l) bentlerinde belirtilen bilgilere yer vermeyebilir.

(3) Birinci fıkrada yer alan bilgiler dışında ilave bilgilerin verilmesi durumunda, bu bilgiler sözleşme öncesi bilgi formunun eki olarak ayrı bir belge ile tüketiciiye verilir.

Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde ön bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 7 – (1) Kredi verenin ve varsa kredi aracısının, belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesinin kurulmasından makul bir süre önce, sözleşme şartları hakkında aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tüketiciiyi bilgilendirmesi zorunludur:

a) Kredinin türü.

b) Kredi verenin ve varsa kredi aracısının unvanı, MERSİS numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa diğer iletişim bilgileri.

c) Kredi limitinin ne zaman ve nasıl bildirileceğine ilişkin bilgi.

ç) Akdi faiz oranı ile bu oranın uygulanmasına ilişkin şartlar ve değiştirilmesinde esas alınacak düzenlemeler.

d) Varsa faiz dışında tüketiciden talep edilecek ücretler.

e) Kredi sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin usul ve şartlar.

f) Gecikme faiz oranı.

g) Tüketicinin, ödemelerini ödeme tarihinde yapmamasının ve temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları.

ğ) Tüketicinin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile açık talebi olmaksızın krediyle ilgili sigorta yaptırılmayacağına ilişkin bilgi ve sigortaya ilişkin hizmetlerin kredi veren dışında bir sağlayıcıdan da alınabileceğine ilişkin açık bir ifade.

h) Varsa istenecek teminatlar ve bu teminatların tüketicinin edimlerine karşılık olarak alınan şahsi teminatlardan olması halinde her ne isim altında olursa olsun adi kefalet sayılacağına ve tüketicinin alacaklarına ilişkin karşı tarafça verilen şahsi teminatların diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça müteselsil kefalet sayılacağına ilişkin bilgi.

ı) Cayma hakkının kullanılma şartları, süresi ve usulüne ilişkin bilgi ile bu hakkın kullanılması durumunda anapara ile bu paranın faizini ödeme yükümlülüğü ve hesaplama şekline dair bilgiler de dâhil olmak üzere cayma hakkının kullanılmasına ilişkin diğer şartlar.

i) Kredi talebinin olumsuz sonuçlanması halinde tüketicinin derhal ve ücretsiz olarak bilgilendirileceğine ilişkin bilgi.

j) Sözleşme öncesi verilen bilgilerin kredi veren için bağlayıcı olacağı süreye ilişkin bilgi.

(2) Birinci fıkrada yer alan bilgiler dışında ilave bilgilerin verilmesi durumunda, bu bilgiler sözleşme öncesi bilgi formunun eki olarak ayrı bir belge ile tüketiciiye verilir.

Ön bilgilendirme yükümlülüğünden muafiyet

MADDE 8 – (1) Yardımcı sıfatıyla kredi aracıları gibi hareket eden mal veya hizmet sağlayıcılarının, sözleşme öncesi bilgilendirme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak bu durum, kredi verenin, teklif edilen kredi sözleşmesinin koşullarını içeren sözleşme öncesi bilgilendirme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Kredi talebinin sonucu hakkında bilgilendirilme

MADDE 9 – (1) Tüketicinin kredi talebinin reddedildiği durumlarda; kredi verenin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketiciiyi derhal ve ücretsiz olarak bilgilendirmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sözleşmenin Şekli ve Zorunlu İçeriği

Sözleşmenin şekli

MADDE 10 – (1) Mesafeli olarak kurulan sözleşmeler hariç olmak üzere, tüketici kredisi sözleşmesi yazılı olarak kurulmadıkça geçerli olmaz. Geçerli bir sözleşme yapmamış olan kredi veren, sonradan sözleşmenin geçersizliğini tüketicinin aleyhine olacak şekilde ileri süremez.

(2) Tüketici kredisi sözleşmesinin; en az on iki punto büyüklüğünde, anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir bir şekilde düzenlenmesi ve bir örneğinin, kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketiciiye verilmesi zorunludur.

Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmesinin zorunlu içeriği

MADDE 11 – (1) Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmesinin aşağıda yer alan bilgileri içermesi zorunludur:

a) Kredinin türü.

b) Tüketicinin adı, soyadı ile kredi verenin ve varsa kredi aracısının unvanı, MERSİS numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa diğer iletişim bilgileri.

c) Kredi sözleşmesinin süresi.

ç) Kredinin toplam tutarı ve kredi alınmasına ilişkin şartlar ile varsa tüketiciden talep edilecek ücretler.

d) Bağlı kredi sözleşmesinde sözleşme konusu mal veya hizmete ilişkin bilgi.

e) Aylık ve yıllık akdi faiz oranı ve akdi faiz oranının uygulanmasına ilişkin şartlar.

f) Kredi sözleşmesinin kurulduğu tarihte hesaplanan efektif yıllık faiz oranı, bu oranın hesaplanması için kullanılan bütün bileşenler ve tüketici tarafından ödenecek toplam tutar.

g) Sözleşmenin eki olarak da verilebilecek ödeme planı.

ğ) Kredi veren ile tüketici arasında kurulan sözleşmenin bir örneğini, düzenlenme tarihinden sonraki ilk yıl için tüketicinin ücretsiz olarak alma hakkı olduğuna ilişkin bilgi.

h) Kredi sözleşmesine ilişkin bir hesap açılması ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması durumunda, bu hesaba ilişkin herhangi bir isim altında ücret veya masraf talep edilmeyeceğine ve bu hesabın, tüketicinin aksine yazılı talebi olmaması hâlinde kredinin ödenmesi ile kapanacağına ilişkin bilgi.

ı) Gerektiğinde noter masraflarının tüketici tarafından ödeneceğine ilişkin bilgi.

i) Gecikme faiz oranı.

j) Tüketicinin, ödemelerini ödeme tarihinde yapmamasının ve temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları.

k) Varsa istenecek teminatlar ve bu teminatların tüketicinin edimlerine karşılık olarak alınan şahsi teminatlardan olması halinde her ne isim altında olursa olsun adi kefalet sayılacağına ve tüketicinin alacaklarına ilişkin karşı tarafça verilen şahsi teminatların diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça müteselsil kefalet sayılacağına ilişkin bilgi.

l) Cayma hakkının kullanılma şartları, süresi ve usulüne ilişkin bilgi ile bu hakkın kullanılması durumunda anapara ile bu paranın faizini ödeme yükümlülüğü ve hesaplanma şekline dair bilgiler de dâhil olmak üzere cayma hakkının kullanılmasına ilişkin diğer şartlar.

m) Bağlı kredi sözleşmesiyle ilgili olarak 19 uncu maddede yer alan tüketicinin haklarına ve bu hakların kullanılmasına ilişkin açıklayıcı bilgi.

n) Tüketicinin erken ödemede bulunma hakkı ve ödenen tutara göre kredi verenin indirim yapma yükümlülüğüne ilişkin bilgi.

o) Tüketicilerin uyuşmazlık konusundaki başvurularını tüketici mahkemesine veya tüketici hakem heyetine yapabileceklerine dair bilgi.

ö) Varsa tüketicilerin başvurabileceği diğer çözüm yollarına ilişkin bilgi.

p) Kredinin yabancı para birimi cinsinden kullanılması durumunda, geri ödemeye ilişkin taksitlerin ve toplam kredi tutarının hesaplanmasında, hangi tarihteki kurun dikkate alınacağına ilişkin bilgi.

r) Taksit vadesinin, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlaması durumunda kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçeceğine ilişkin bilgi.

s) Temerrüt hali de dahil olmak üzere kredi sözleşmelerine dayanılarak yapılan her türlü işlemde bileşik faiz uygulanamayacağına ilişkin bilgi.

(2) Tüketicinin temerrüde düşmüş olması nedeniyle, ödemenin ertelenmesi veya borcun yeniden yapılandırılmasına ilişkin sözleşme kurulması durumunda, bu sözleşmede birinci fıkrada belirtilen bilgilere ilave olarak kredi sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin usul ve şartlara ilişkin bilgi de yer alır. Kredi veren, bu tür sözleşmelerde birinci fıkranın (d), (h), (ı) ve (k) bentlerinde belirtilen bilgilere yer vermeyebilir.

Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesinin zorunlu içeriği

MADDE 12 – (1) Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesinin aşağıda yer alan bilgileri içermesi zorunludur:

a) Kredinin türü.

b) Tüketicinin adı, soyadı ile kredi verenin ve varsa kredi aracısının unvanı, MERSİS numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa diğer iletişim bilgileri.

c) Kredi limitinin ne zaman ve nasıl bildirileceğine ilişkin bilgi ile bu limitin değiştirilmesinde uygulanacak düzenlemeler.

ç) Akdi faiz oranı ile bu oranın uygulanmasına ilişkin şartlar ve değiştirilmesinde esas alınacak düzenlemeler.

d) Varsa faiz dışında tüketiciden talep edilecek ücretler.

e) Kredi sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin usul ve şartlar.

f) Gecikme faiz oranı.

g) Tüketicinin, ödemelerini ödeme tarihinde yapmamasının ve temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları.

ğ) Varsa istenecek teminatlar ve bu teminatların tüketicinin edimlerine karşılık olarak alınan şahsi teminatlardan olması halinde her ne isim altında olursa olsun adi kefalet sayılacağına ve tüketicinin alacaklarına ilişkin karşı tarafça verilen şahsi teminatların diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça müteselsil kefalet sayılacağına ilişkin bilgi.

h) Cayma hakkının kullanılma şartları, süresi ve usulüne ilişkin bilgi ile bu hakkın kullanılması durumunda anapara ile bu paranın faizini ödeme yükümlülüğü ve hesaplanma şekline dair bilgiler de dâhil olmak üzere cayma hakkının kullanılmasına ilişkin diğer şartlar.

1) Tüketicilerin uyuşmazlık konusundaki başvurularını tüketici mahkemesine veya tüketici hakem heyetine yapabileceklerine dair bilgi.

i) Varsa tüketicilerin başvurabileceği diğer çözüm yollarına ilişkin bilgi.

j) Kredi veren ile tüketici arasında kurulan sözleşmenin bir örneğinin düzenlenme tarihinden sonraki ilk yıl için tüketicinin ücretsiz olarak alma hakkı olduğuna ilişkin bilgi.

k) Ödeme gününün, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlaması durumunda kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçeceğine ilişkin bilgi.

Sözleşmede değişiklik yapılması

MADDE 13 – (1) Belirli süreli kredi sözleşmesinin şartları, tüketici aleyhine değiştirilemez.

(2) Belirsiz süreli kredi sözleşmelerinde akdi faiz oranında değişiklik yapılması hâlinde, bu değişikliğin yürürlüğe girmesinden otuz gün önce, tüketiciye kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. Bu bildirimde, yeni faiz oranının yürürlüğe girmesinden sonra varsa yapılacak ödemelerin tutarı, sayısı ile aralıklarının değişmesine ilişkin ayrıntılara yer verilir. Faiz oranının artırılması hâlinde, yeni faiz oranı geriye dönük olarak uygulanamaz. Tüketici, bildirim tarihinden itibaren en geç altmış gün içinde borcun tamamını ödediği ve kredi kullanmaya son verdiği takdirde faiz artışından etkilenmez.

(3) Belirsiz süreli kredi sözleşmesinde yer alan akdi faiz oranı dışında diğer sözleşme şartlarında değişiklik yapılması halinde, bu değişikliğin yürürlüğe girmesinden otuz gün önce tüketiciye, yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile bildirilmesi zorunludur. Tüketici, bu değişikliği kabul etmeyerek 25 inci maddede yer alan fesih hakkını kullanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Efektif Yıllık Faiz Oranı, Erken Ödeme ve Temerrüde İlişkin Esaslar

Efektif yıllık faiz oranının hesaplanması

MADDE 14 – (1) Tüketici kredisi sözleşmelerinde efektif yıllık faiz oranının yer alması zorunludur.

(2) Efektif yıllık faiz oranı Ek-1’de yer alan formül uyarınca hesaplanır. Efektif yıllık faiz oranı hesaplanırken kredinin tüketiciye olan toplam maliyetine, tüketici tarafından kredi sözleşmesinde belirtilen taahhütlerden herhangi birine uyulmaması nedeniyle ödenecek ücretler dahil edilmez.

(3) Efektif yıllık faiz oranı hesaplanırken, kredi sözleşmesinin kararlaştırılmış olan süre boyunca geçerli olacağı ve tarafların kredi sözleşmesinde belirlenen şart ve tarihlerde yükümlülüklerini yerine getirecekleri kabul edilir.

(4) Efektif yıllık faiz oranına dahil olan ancak hesaplama esnasında belli olmayan ücretlerin olması veya ilgili mevzuat gereği belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde yer alan akdi faiz oranının değişebilecek olması durumunda, efektif yıllık faiz oranı hesaplanırken, bu ücretlerin veya akdi faiz oranının sabit olduğu ve bunların kredi sözleşmesinin sonuna kadar geçerli olduğu kabul edilir.

(5) Gerektiğinde, Ek-1’de belirlenen ilave varsayımlar efektif yıllık faiz oranının hesaplanmasında kullanılabilir.

Erken ödeme

MADDE 15 – (1) Tüketici, vadesi gelmemiş bir veya birden çok taksit ödemesinde bulunabilir veya kredi borcunun tamamını ya da bir kısmını erken ödeyebilir. Bu hâllerde kredi veren 16 ve 17 nci maddelerde belirtilen hükümlere uygun olarak faizin tamamının veya bir kısmının peşin olarak tahsil edildiği durumlar da dahil olmak üzere gerekli indirimi yapmakla yükümlüdür.

(2) Tüketicinin, vadesi gelmemiş bir veya birden çok taksit ödemesinde bulunması veya kredi borcunun tamamını ya da bir kısmını vadesinden önce ödemesi durumunda, erken ödeme indirimi hesaplanırken tüketicinin ödemeyi yaptığı tarih esas alınır. Bu tarih tüketici aleyhine olacak şekilde değiştirilemez.

(3) Kredi veren, faizin tamamının veya bir kısmının tüketiciden peşin olarak tahsil edildiği kredilerde, tüketicinin erken ödeme yapması halinde akdi faiz oranı üzerinden gerekli indirimi yapmak üzere bir sistem kurmakla yükümlüdür. Bu durumda, Ek-3’te yer alan hususlar esas alınır.

Kredinin tamamının erken ödenmesi

MADDE 16 – (1) Kredinin tamamının erken ödenmesi taksit tarihinde yapılıyorsa vadesi gelen taksit ödemesi ile birlikte geriye kalan taksit tutarları içerisindeki anapara borcu ve varsa o tarihe kadar tahsil edilmemiş faiz, vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler tahsil edilir.

(2) Kredinin tamamının erken ödenmesi, iki taksit arasında yapılıyorsa; ödeme planında yer alan en son ödenmiş taksit tarihiyle erken ödeme işleminin gerçekleştiği tarih arasında, anaparaya işleyen faiz tutarı, en son ödenmiş taksit tarihi itibarıyla geriye kalan taksit tutarları içerisindeki anapara borcu ve varsa o tarihe kadar tahsil edilmemiş faiz ile vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler tahsil edilir. Ancak faizin tamamının veya bir kısmının tüketiciden peşin olarak tahsil edildiği kredilerde, kredinin tamamının erken ödenmesi durumunda, erken ödeme yapılan tarih ve tutar esas alınarak, akdi faiz oranı üzerinden gerekli faiz iadesi yapılır.

(3) Kredinin tamamının erken ödenmesi işlemlerinde Ek-2’de yer alan hususlar esas alınır.

Ara ödeme

MADDE 17 – (1) Tüketicinin ödeme planında yer alan bir taksit tutarından az olmamak üzere, herhangi bir tutarı vadesinden önce ödemesi ara ödeme olarak kabul edilir.

(2) Tüketicinin ara ödemede bulunması durumunda kalan anapara borcu üzerinden, akdi faiz oranı ile bir önceki taksit tarihinden itibaren işleyen gün sayısı dikkate alınarak bulunacak faiz ve faiz üzerinden hesaplanacak vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler toplamı tüketiciden tahsil edilir. Tahsil edilen bu tutar dışında kalan kısım anapara borcundan düşülür. Bu durumda kalan taksit sayısı ve ödeme tarihleri değişmeden yeni taksit tutarı ve yeni ödeme planı oluşturulur. Ancak tüketicinin talep etmesi halinde taksit sayısı değişmeyecek şekilde erken ödemesi yapılan taksit sayısına göre ödemesiz dönem veya tüketicinin yazılı veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla talep etmesi ve tarafların mutabakatı ile mevcut ödeme planından farklı taksit sayısı ve ödeme tarihleri de belirlenebilir.

(3) Tarafların mutabakatı halinde yeni ödeme planında yer alan taksit tutarı erken ödeme öncesi taksit tutarından fazla olabilir.

(4) Faizin tamamının veya bir kısmının tüketiciden peşin olarak tahsil edildiği kredilerde, ara ödeme yapılması durumunda, ödeme yapılan tarih ve tutar esas alınarak akdi faiz oranı üzerinden gerekli faiz iadesi yapılır.

(5) Yeni ödeme planı, herhangi bir isim altında ücret talep edilmeksizin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketicie verilir.

(6) Bu maddede yer alan tüketicinin taleplerine ilişkin ispat yükü kredi verene aittir.

(7) Ara ödeme işlemlerinde Ek-4'te yer alan hususlar esas alınır.

Temerrüt ve geç ödeme

MADDE 18 – (1) Tüketici kredisi sözleşmelerinde, tüketicinin taksitleri ödemede temerrüde düşmesi durumunda, kredi veren, borcun tamamının ifasını talep etme hakkını saklı tutmuşsa, bu hak ancak kredi verenin bütün edimlerini ifa etmiş olması, tüketicinin de birbirini izleyen en az iki taksidi ödemede temerrüde düşmesi hâlinde kullanılabilir. Kredi verenin bu hakkı kullanabilmesi için tüketicie en az otuz gün süre vererek muacceliyet uyarısında bulunması zorunludur. Muaccel kılınan taksitlerin hesaplanmasında faiz ve ücretler dikkate alınmaz.

(2) Temerrüt veya geç ödeme durumunda tüketiciden sözleşmede yer alan akdi faiz oranının yüzde otuz fazlasından daha yüksek bir oranda gecikme faizi tahsil edilemez. Aksi halde, kredi veren, fazla tahsil ettiği tutar ile fazla tahsil edilen tutarın tahsil edildiği tarihle fiilen tüketicie geri ödendiği tarih arasındaki süre için sözleşmede yer alan akdi faiz oranının yüzde otuz fazlası üzerinden hesaplanacak faizi tüketicie ödemekle yükümlüdür.

(3) Kredi veren, tüketicinin temerrüde düşmesi ya da geç ödemede bulunması durumunda, geç ödenen tutar içinde yer alan anapara tutarı üzerinden gecikme faiz oranı ile geç ödenen gün sayısı dikkate alınarak bulunacak faiz ve bu faiz üzerinden hesaplanacak vergi, harç ve benzeri yasal yükümlülükler toplamını tüketiciden talep edebilir. Tüketiciden talep edilebilecek gecikme faizi hesaplanırken tüketicinin ödemeyi yaptığı tarih esas alınır. Bu süre hiçbir şekilde tüketici aleyhine olacak şekilde değiştirilemez. Gecikme faizi hesaplanırken Ek-5'te yer alan hususlar esas alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bağlı kredi sözleşmesi

MADDE 19 – (1) Bağlı kredi sözleşmesi; tüketici kredisinin münhasıran belirli bir malın veya hizmetin tedarikine ilişkin bir sözleşmenin finansmanı için verildiği ve bu iki sözleşmenin objektif açıdan ekonomik birlik oluşturduğu sözleşmedir.

(2) Ekonomik birliğin varlığı;

a) Satıcı veya sağlayıcının tüketici için krediyi finanse ettiği,

b) Üçüncü bir tarafça finanse edilmesi durumunda, kredi verenin kredi sözleşmesinin imzalanması veya hazırlanması ile ilgili olarak satıcı veya sağlayıcının hizmetlerinden yararlandığı,

c) Belirli bir mal veya hizmetin verilmesinin kredi sözleşmesinde açıkça belirtildiği, durumlardan en az birinin varlığı hâlinde kabul edilir.

(3) Tüketicinin mal veya hizmet tedarikine ilişkin sözleşmeden cayması ve buna ilişkin bildirim cayma süresi içinde ayrıca yazılı ya da kredi verenin erişebileceği kalıcı veri saklayıcısı ile kredi verene de yöneltilmesi hâlinde, bağlı kredi sözleşmesi de herhangi bir tazminat veya cezai şart ödeme yükümlülüğü olmaksızın sona erer.

(4) Bağlı kredilerde, mal veya hizmet hiç ya da gereği gibi teslim veya ifa edilmez ise tüketicinin satış sözleşmesinden dönme veya bedelden indirim hakkını kullanması hâlinde satıcı, sağlayıcı ve kredi veren müteselsilen sorumludur. Tüketicinin bedelden indirim hakkını kullanması hâlinde bağlı kredi de bu oranda indirilir ve ödeme planı buna göre değiştirilir. Tüketicinin sözleşmeden dönme hakkını kullanması hâlinde, o güne kadar yapmış olduğu ödemenin iadesi hususunda satıcı, sağlayıcı ve kredi veren müteselsilen sorumludur. Ancak, kredi verenin sorumluluğu; malın teslim veya hizmetin ifa edilmediği durumlarda satış sözleşmesinde veya bağlı kredi sözleşmesinde belirtilen malın teslim veya hizmetin ifa edilme tarihinden, malın teslim veya hizmetin ifa edildiği durumlarda ise malın teslim veya hizmetin ifa edildiği tarihten itibaren, kullanılan kredi tutarı ile sınırlı olmak üzere bir yıldır.

(5) Kredi veren ile satıcı veya sağlayıcı arasında belirli bir malın veya hizmetin tedarikine ilişkin bir sözleşme olmaksızın, tüketicinin kendisi tarafından belirlenen malın veya hizmetin bedelinin kredi veren tarafından ödenmesi suretiyle kullanılan krediler bağlı kredi sayılmaz.

Taksitli nakit avans kredisi

MADDE 20 – (1) Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesi olarak kabul edilen kredi kartı veya kredili mevduat hesabı sözleşmesine dayanılarak nakit kullanılan tutarın taksitler halinde geri ödenmesine imkan veren nakdi krediler, taksitli nakit avans kredisi olarak kabul edilir.

(2) Taksitli nakit avans kredisinin tüketici tarafından kullanılmasından önce kredinin toplam tutarı, taksit tutarları ve taksit sayısı ile akdi faiz oranı bilgisinin tüketiciye bildirilmesi zorunludur.

(3) Taksitli nakit avans kredilerinde taksit tutarı, kredinin kullanıldığı tarih ile son ödeme tarihi arasında geçen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanacak olan akdi faize göre belirlenir.

(4) Kredilerin geri ödenmesinde gecikme olması durumunda, gecikme faizi son ödeme tarihinden başlamak üzere hesaplanır.

(5) Kredilerde, kredi veren tarafından anapara ve faiz ayrı olarak izlenir. Geri ödemede gecikme olması durumunda sadece anapara üzerinden gecikme faizi uygulanır.

(6) Kredi kullanan tüketicilerin hesap kesim tarihleri kredi borcu tamamlanıncaya kadar değiştirilemez. Ancak zorunlu nedenlerle hesap kesim tarihinin değiştirilmesi durumunda Ek-4'te yer alan hususlar esas alınır.

Limit aşımı

MADDE 21 – (1) Limit aşımına izin verilen bir mevduat hesabı açılmasına ilişkin sözleşmenin tüketiciyle kurulması durumunda, bu sözleşmede akdi faiz oranı, bu oranın uygulanmasına ilişkin şartlar hakkında bilgiler de yer alır. Kredi verenin, her halükarda bu bilgileri yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile aylık dönemler halinde tüketiciye vermesi zorunludur.

(2) Bir ayı aşan dönemde önemli bir limit aşımı olması halinde kredi veren, tüketiciye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile derhal aşağıdaki hususlarda bilgi verir:

- a) Limit aşımının yapıldığına ilişkin bilgi.
- b) Kullanılan tutar.
- c) Akdi faiz oranı.
- ç) Geciken tutara uygulanacak faiz.

(3) Kredi veren, limit aşımı süresinin bir aydan uzun olması durumunda tüketiciye başka türde bir kredi sözleşmesi de teklif edebilir.

Faiz oranı

MADDE 22 – (1) Belirli süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde faiz oranı sabit olarak belirlenir. Sözleşmenin kurulduğu tarihte belirlenen bu oran tüketici aleyhine değiştirilemez.

(2) Sözleşmede, akdi faiz oranı, efektif yıllık faiz oranı veya kredinin toplam maliyetinin yer almaması durumunda, kredi tutarı faizsiz olarak sözleşme süresinin sonuna kadar kullanılır. Efektif yıllık faiz oranı, olduğundan düşük gösterilmişse, kredinin toplam maliyetinin hesaplanmasında esas alınacak akdi faiz oranı, düşük gösterilen efektif yıllık faiz oranına uyacak şekilde yeniden belirlenir. Bu hâllerde ödeme planı, yapılan değişikliklere göre yeniden düzenlenir.

(3) Tüketici kredisi sözleşmelerinde tek bir akdi faiz oranına yer verilir. Erken ödeme, temerrüt veya benzeri durumlarda bu akdi faiz oranı dikkate alınır.

(4) Temerrüt hâli de dâhil olmak üzere, tüketici işlemlerinde bileşik faiz uygulanmaz.

(5) Belirsiz süreli tüketici kredisi olarak kabul edilen kredi kartı sözleşmelerinde uygulanacak faiz oranı, kredi kartı sözleşmesi uyarınca belirlenen faiz oranından fazla olamaz.

Hesap özeti

MADDE 23 – (1) Belirsiz süreli kredi sözleşmelerinde kredi veren tarafından tüketicinin, borcu olması halinde her bir hesap dönemi sonunda yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile aşağıda yer alan bilgileri içeren hesap özeti ile bilgilendirilmesi zorunludur:

- a) Hesap özeti ilgili olduğu dönem.
- b) Kullanılan kredinin tutarı ve kullanıldığı tarihler.
- c) Bir sonraki hesap özeti tarihi.
- ç) Dönem borcu.
- d) Tüketici tarafından yapılan ödemelerin tarihleri ve tutarları.
- e) Akdi faiz oranı.
- f) Gecikme faiz oranı.
- g) Hesap özeti ait olduğu döneme ilişkin tüketiciden alınan ücretler.
- ğ) Varsa tüketici tarafından yapılacak asgari ödeme tutarı.

(2) Belirli süreli kredi sözleşmelerinde, sözleşmenin kurulduğu anda verilen ödeme planı, aşağıdaki bilgileri içermesi kaydıyla hesap özeti olarak kabul edilir:

- a) Yapılması gereken ödemeler,
- b) Taksit tutarlarının ödenmesine ilişkin dönemler ve şartlar,
- c) Her bir geri ödemenin anapara tutarı,
- ç) Akdi faiz oranına göre hesaplanan faiz ve varsa her türlü ilave ücreti gösteren bir döküm.

Cayma hakkı

MADDE 24 – (1) Tüketici, on dört gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin tüketici kredisi sözleşmesinden cayma hakkına sahiptir.

(2) Cayma hakkı süresi, sözleşmenin kurulduğu tarihte başlar. Ancak sözleşmenin bir örneğinin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketiciye verildiği tarihin sözleşmenin kurulduğu tarihten daha sonra olması durumunda, bu süre, tüketicinin sözleşmenin bir örneğini aldığı tarihten itibaren başlar.

(3) Kredi veren, cayma hakkı olduğu konusunda tüketicinin bilgilendirildiğini ispat etmekle yükümlüdür. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim cayma hakkı süresi içinde yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile kredi verene yöneltilmiş olması yeterlidir.

(4) Cayma hakkını kullanan tüketicinin krediden faydalandığı hâllerde, tüketici, anaparayı ve kredinin kullanıldığı tarihten anaparanın geri ödendiği tarihe kadar olan sürede tahakkuk eden faizi en geç cayma bildirimini kredi verene göndermesinden sonra otuz gün içinde geri öder. Bu süre içinde ödeme yapılmaması hâlinde tüketici kredisinden cayılmamış sayılır.

(5) Faiz, akdi faiz oranına göre hesaplanır. Tüketiciden, hesaplanan akdi faiz ve bir kamu kurum veya kuruluşuna veya üçüncü kişilere ödenmiş olan ücretler dışında herhangi bir bedel talep edilemez. Bu bedeller dışında kalan ve tüketiciden tahsil edilen her türlü ücret, tüketicinin anapara ile tahakkuk eden faizi kredi verene geri ödediği tarihten itibaren yedi gün içinde tüketiciye iade edilir.

(6) Kredi sözleşmesine bağlı olarak tüketiciye başka bir hizmetin de sunulması halinde, tüketicinin kredi sözleşmesinden cayması ile birlikte bu hizmete ilişkin sözleşme de sona erer.

Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmesinin feshi

MADDE 25 – (1) Belirsiz süreli tüketici kredisi sözleşmelerinde, sözleşmede feshin bildirimine ilişkin bir süre belirlenmemiş ise tüketici herhangi bir zamanda, ücret ödemediği kredi verene yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile bildirimde bulunarak sözleşmeyi feshedebilir. Ancak sözleşmede feshin bildirimine ilişkin bir süre belirlenmiş ise, bu süre bir ayı geçemez.

(2) Kredi verene sözleşmeyi fesih hakkı tanınmış ise kredi veren, en az iki ay önceden tüketiciye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile bildirimde bulunarak belirsiz süreli kredi sözleşmesini feshedebilir.

(3) Sözleşmede kararlaştırılmış ise kredi veren haklı nedenlerin varlığı halinde bildirim süresine uymadan belirsiz süreli kredi sözleşmesini feshedebilir. Bu durumda kredi veren fesihten önce fesih ve nedenleri hakkında yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketiciyi bilgilendirir. Ancak, fesihten önce bilgilendirmenin mümkün olmaması halinde bu bildirim en geç fesihten hemen sonra yapılır.

Sigorta yaptırılması

MADDE 26 – (1) Tüketicinin yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile açık talebi olmaksızın kredi ile ilgili sigorta yaptırılmaz. Tüketicinin sigorta yaptırmak istemesi hâlinde, istediği sigorta şirketinden sağladığı teminat, kredi veren tarafından kabul edilmek zorundadır. Bu sigortanın kredi konusuyla, meblağ sigortalarında kalan borç tutarıyla ve vadesiyle uyumlu olması gerekir. Meblağ sigortalarında, poliçedeki teminat tutarı kalan kredi tutarından yüksek olamaz. Sigorta vadesi de kredi vadesinden uzun olamaz.

(2) Kredi bağlantılı yapılan meblağ sigortalarında kredi borcunun belirlenen vadeden önce geri ödenmesi veya kredi borç yapısında değişiklik olması durumlarında sigorta sözleşmesi sonlandırılır. Ancak bu işlemlerin gerçekleştiği anda tüketicinin kredi veren tarafından ayrıca bilgilendirilmesi ve açık onayının alınması koşuluyla poliçe mevcut koşullarıyla devam ettirilebilir veya kredi borç yapısında gerçekleştirilen değişikliğe göre mevcut sigorta poliçesi teminat tutarları ve sigorta süresi yeniden düzenlenebilir.

Kredi verenin haklarının devri

MADDE 27 – (1) Kredi verenin, tüketici ile kurulan kredi sözleşmesiyle veya ayrı bir kredi sözleşmesiyle sözleşmeden doğan haklarını üçüncü bir kişiye devrettiği hallerde tüketici, kredi verene karşı sahip olduğu sözleşmeden doğan haklarını üçüncü kişiye karşı da ileri sürebilir.

(2) Kredi verenin devralan kişiyle birlikte sorumluluğunun devam ettiği durumlar hariç olmak üzere, kredi verenin sözleşmeden doğan haklarını devrettiği hususunda tüketiciye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile bildirimde bulunması zorunludur.

Kefalet

MADDE 28 – (1) Tüketici kredisi sözleşmelerinde tüketicinin edimlerine karşılık olarak alınan şahsi teminatlar, her ne isim altında olursa olsun adi kefalet sayılır. Tüketicinin alacaklarına ilişkin karşı tarafça verilen şahsi teminatlar diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça müteselsil kefalet sayılır.

Diğer hususlar

MADDE 29 – (1) Belirli süreli kredi sözleşmesine ilişkin bir hesap açılması ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması durumunda, tüketiciden bu hesaba ilişkin herhangi bir isim altında ücret veya masraf talep edilemez. Bu hesap, tüketicinin aksine yazılı talebi olmaması hâlinde kredinin ödenmesi ile kapanır.

(2) Tüketicinin açık talimatı olmaksızın belirli süreli kredi sözleşmesi ile ilişkili bir kredili mevduat hesabı sözleşmesi yapılamaz.

(3) Bu Yönetmelikte düzenlenen sözleşmelere istinaden tüketiciden talep edilecek her türlü ücrete ilişkin bilgilerin, sözleşmenin eki olarak kâğıt üzerinde yazılı şekilde tüketiciye verilmesi zorunludur. Bu bilgilerin tüketiciye verildiğinin ispatı kredi verene aittir.

(4) Taksit vadesi veya ödeme gününün, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlaması durumunda kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçer.

(5) Kurulmuş olan sözleşmeye ilişkin olarak tüketicilerin iletişime geçebilmesi için kredi veren tarafından bir telefon hattı tahsis edilmesi durumunda, bu hat ile ilgili olarak kredi veren olağan ücret tarifesiinden daha yüksek bir tarife seçemez.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 30 – (1) 1/8/2003 tarihli ve 25186 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tüketici Kredisinde Erken Ödeme İndirimi ve Kredinin Yıllık Maliyet Oranını Hesaplama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Ekler için tıklayınız